

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/93/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3117211568
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3117211568.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951 proti žalovanému S. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. S., V. S. XX, štátnemu občanovi Slovenskej republiky, o zaplatenie 3.345,92 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č.k. 11Csp/115/2017-70 zo dňa 19. marca 2019, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o zamietnutí zvyšnej časti žaloby žalobcu potvrdzuje.

Žalovanému sa náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 3.345,92 eur, poplatky za poistenie vo výške 4,80 eur, úrok vo výške 160,22 eur, úrok z omeškania vo výške 2,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.345,92 eur od 23.05.2017 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku /výrok I./, vo zvyšnej časti žalobu zamietol /výrok II./ a rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania proti žalovanému v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku /výrok III./. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 3.345,92 eur, poplatkov za poistenie vo výške 4,80 eur, úroku vo výške 160,22 eur, úroku z omeškania vo výške 2,65 eur, úroku vo výške 13,90 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.345,92 eur od 23.05.2017 do zaplatenia a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 3.345,92 eur a nezaplatených úrokov vo výške 160,22 eur od 23.05.2017 do zaplatenia. Žalobu odôvodnil tým, že uzavrel so žalovaným úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky v sume 4.200 eur. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti (prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas), a preto žalobca na základe Výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru. Pohľadávka žalobcu voči žalovanému ku dňu predčasného zosplatenia (dňa 22.5.2017) predstavovala 3.573,59 eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru vo výške 3.345,92 eur /z čerpaného úveru 4.200,- eur do dňa zosplatenia uhradil žalovaný na istinu sumu 854,08 eur/, zo zmluvných úrokov 160,22 eur a z úrokov z omeškania 2,65 eur. Súd vykonal vo veci dokazovanie, z ktorého zistil, že zmluvou o úvere č. 00000000002456600 zo dňa 21.09.2015 poskytol žalobca žalovanému bezúčelový úver vo výške 4.200 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 60 mesačných anuitných splátkach po 97,86 eur vždy k 16. dňu v mesiaci počnúc dňom 16.10.2015. Konečná splatnosť úveru bola dojednaná na deň 16.09.2020. Výška úrokovej sadzby fixnej do splatnosti bola stanovená na 13,9 % ročne, RPMN vo výške 16,64 %, priemerná RPMN 18,01 %, celková čiastka k zaplateniu v sume 5.992,80 eur a poistenie súbor A vo výške 2,40 eur mesačne. V zmysle bodu 2.5.1 a nasl. Obchodných podmienok pre úvery

občanom žalovaný musí vrátiť (splatiť) banke všetky peňažné prostriedky, ktoré mu poskytla v súlade s podmienkami zmluvy o úvere. Pokiaľ nie je dohodnuté inak, spláca sa istina úveru anuitným spôsobom (formou konštantnej anuity). Splácanie anuitným spôsobom (formou konštantnej anuity) znamená, že úver je splácaný v pravidelných mesačných splátkach. Výška každej splátky úveru (anuita) je rovnaká (s výnimkou poslednej splátky) a skladá sa z časti splátky istiny úveru (amortizácia úveru) a časti pripadajúcej na platbu riadnych úrokov z úveru. Pomer výšky istiny a riadnych úrokov sa v priebehu splácania úveru mení. Poslednou splátkou úveru sa splatí zostatok úveru aj so zvyšným príslušenstvom. Ak by splatnosť ktorejkoľvek splátky pripadla na deň, ktorý nie je pracovným dňom, posúva sa splatnosť tejto splátky na najbližší nasledujúci pracovný deň. Úver musí byť splatený najneskôr v konečný deň splatnosti určený v zmluve o úvere. Druhou upomienkou, opakovaným upozornením zo dňa 20.03.2017 vyzval žalobca žalovaného na úhradu omeškaných splátok vo výške 213,25 eur a zmluvnej pokuty vo výške 15,- eur, celkovo teda vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 228,25 eur najneskôr do 25.03.2017. Výzvou na predčasné splatenie úveru zo dňa 22.05.2017 oznámil žalobca žalovanému, že rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru a vyzval žalovaného na úhradu celého zostatku úveru vo výške 3.573,59 eur najneskôr do 01.06.2017. Zo sadzovníka poplatkov vyplýva sadzba poistenia v súbore A, a to 2,45 % z výšky mesačnej splátky úveru. Uvedené skutočnosti súd posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, § 2, § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov /ďalej len "zákon o spotrebiteľských úveroch"/ a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.. Uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že zmluva o úvere uzatvorená medzi stranami je zmluvou o spotrebiteľskom úvere v zmysle vyššie uvedeného zákona, bola uzavretá v predpísanej forme a obsahuje všetky náležitosti tak, ako to predpokladá zákon. Zmluvou o úvere poskytol žalobca žalovanému úver vo výške 4.200,- eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach po 97,78 eur. Žalovaný si však svoju povinnosť vyplývajúcu mu zo zmluvy nesplnil, keď poskytnutý úver v zmysle zmluvy nesplácal, čo vyplynulo jednak z tvrdení žalobcu, ale i z tvrdení žalovaného, ktorý sám potvrdil, že poskytnutý úver nesplácal. Z vyjadrenia žalobcu mal súd za preukázané, že žalovaný na istinu úveru uhradil sumu 854,05 eur, pričom táto skutočnosť nebola zo strany žalovaného nijak rozporovaná, namietaná. Žalovaný je preto povinný zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 3.345,92 eur (4.200,- eur - 854,08 eur = 3.345,92 eur). Keďže s poskytnutím úveru sa viaže povinnosť zaplatiť dojednané úroky, je žalovaný povinný uhradiť žalobcovi aj úroky vyčíslené do mimoriadnej splatnosti úveru, a to vo výške 160,22 eur, pričom výška neuhradeného úroku nebola žalovaným namietaná. Okrem toho sa žalovaný zaviazal aj na úhradu poistného vo výške 2,45 % z výšky mesačnej splátky, čo predstavovalo sumu 4,80 eur mesačne. Do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti bol žalovaný povinný uhradiť poistenie 21x, uhradil však len sumu 17x. Vzhľadom k tomu, že žalobca požaduje úhradu poistného len v sume 4,80 eur, je žalovaný povinný k úhrade tejto sumy. V neposlednom rade žalobcovi patrí i úrok z omeškania, ktorý si do dňa mimoriadnej splatnosti vyčíslił sumou 2,65 eur. Po sčítaní všetkých uvedených súm je teda žalovaný povinný žalobcovi uhradiť sumu istiny 3.345,92 eur, poplatkov za poistenie vo výške 4,80 eur, úroku vo výške 160,22 eur, úroku z omeškania vo výške 2,65 eur a preto mu súd túto povinnosť uložil vo výroku tohto rozhodnutia. Keďže žalovaný žalobcovi predmetný úver riadne a včas nezaplatil, dostal sa do omeškania, v dôsledku čoho vznikol žalobcovi nárok na úroky z omeškania ktoré mu súd priznal v zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia vo výške 5 % ročne zo sumy 3.345,92 eur (v súlade so žalobou) od 23.05.2017 do zaplatenia. Žalobca si žalobou uplatnil aj nárok na zmluvný úrok vo výške 13,90 % ročne zo sumy nezaplatennej istiny 3.345,92 eur od 23.05.2017 do zaplatenia pričom súd bol názoru, že žalobcovi za nasledujúce obdobie po zosplatnení nárok na úroky nepatrí. Je potrebné jasne rozlíšiť zmluvný úrok, čo je vlastne odmena veriteľa za to, že poskytol finančné prostriedky dlžníkovi za určitých podmienok a vo výške, ktoré si dohodli v zmluve a úrok z omeškania, ktorý môže požadovať veriteľ od dlžníka popri plnení dlhu. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že pri možnosti platenia dlhu v splátkach veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to,

aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby finančných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil popri úrokoch z omeškania. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav, založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. Ak by napriek tomu existovala zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky, patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku robí absolútne neplatnou, nakoľko v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie, medzi ktoré patria i úroky z omeškania. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že dohodnuté úroky popri úrokoch z omeškania v skutočnosti neprímerane navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie po dohodnutej alebo predčasne vyvolanej dobe splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Na podporu správnosti tohto názoru súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, č.k. IV. ÚS 476/2012-14, v zmysle ktorého ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad, podľa ktorého po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Aj prípadná dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania, prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do zosplatnenia úveru aj po zosplatnení úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje zhoršenie jeho postavenia oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Keďže niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania (zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy), je takáto dohoda o úrokoch nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva i hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany, je preto neprijateľná. Súd preto žalobu v časti, ktorou sa žalobca domáhal zaplata zmluvného úroku do zaplata, ako nedôvodnú zamietol. Súd žalobcovi nepriznal i úrok z omeškania z úrokov vyčíslených sumou 160,22 eur od 23.05.2017 do zaplata, nakoľko úroky predstavujú príslušenstvo pohľadávky rovnako ako úroky z omeškania. Príslušenstvo z príslušenstva však nie je možné požadovať; išlo by o tzv. anatocizmus, a preto súd aj v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok /ďalej len „CSP“/. V predmetnej veci mal plný úspech žalobca (žalobca nebol úspešný len v časti príslušenstva), preto mu súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Lehotu na splnenie povinnosti, 3 dni od právoplatnosti tohto rozhodnutia, určil súd podľa § 232 ods. 3 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku do výroku II. o zamietnutí zvyšnej časti svojej žaloby podal včas odvolanie žalobca. Vo vzťahu k zmluvným úrokom z úveru po zosplatnení úveru poukázal na ustanovenia § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár IURA EDITION k nim a uviedol, že obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - úver ale aj úroky. Tie sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov dlžníkovi a veriteľovi patria až do okamihu reálneho vrátenia peňažných prostriedkov úveru. Nemožno ich zamieňať s úrokmi z omeškania a na nárok veriteľa na ich zaplata nemá omeškania dlžníka vplyv. Pri omeškani dlžník s vrátením peňažných prostriedkov úveru má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru ako aj na úroky z omeškania. Na podporu tohto názoru poukázal žalobca na rozsudky viacerých krajských súdov. Vo vzťahu k úrokom z omeškania zo zmluvných úrokov potom žalobca poukázal na viaceré rozhodnutia krajských súdov, podľa ktorých možno požadovať úroky z omeškania aj zo zmluvných úrokov z úveru, pokiaľ sa dlžník dostal s ich zaplatením do omeškania. Žalobca z týchto dôvodov navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a aj zvyšnej časti jeho žaloby vyhovel.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP v rozsahu a z dôvodov odvolania žalobcu, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výroku II. o zamietnutí zvyšnej časti žaloby žalobcu podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie pri zamietnutí zvyšnej časti žaloby žalobcu vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so

skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam žalobcu dodáva nasledovné:

6. Otázka práva veriteľa na úroky z úveru za dobu po splatnosti úveru až do okamihu skutočného vrátenia úveru je rozhodovaná všeobecnými súdmi Slovenskej republiky nejednotne. Tunajší odvolací súd a podľa neho aj prevažná rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky /pozri napríklad uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/40/2015 zo dňa 28.07.2015, či jeho rozsudok sp. zn. 15Co/871/2014 zo dňa 02.09.2015 alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015 alebo aj rozsudok tunajšieho súdu č.k. 5Co/479/2015-128 zo dňa 10. februára 2016/ sa priklonila k právnemu názoru, že dojednané úroky z úveru patria veriteľovi len za dobu do splatnosti úveru. Po splatnosti úveru patria veriteľovi už len úroky z omeškania, ak je dlžník v omeškaní so splnením svojej povinnosti vrátiť riadne a včas poskytnutý úver. Ako správne poukázal aj súd prvej inštancie, tento právny názor bol odobrený aj uznesením Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18. septembra 2012, ktorý v zásade vyslovil, že takéto rozhodnutie súdu, ak je riadne odôvodnené, nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Žalobca vo svojom odvolaní namieta proti použitiu uvedeného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky na podporu záverov súdu prvej inštancie, keď podľa neho sa ústavný súd v danej veci nevyjadril k meritu veci-teda k možnosti veriteľa požadovať úroky z úveru aj po zosplatnení úveru a sám uviedol, že nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory a skutkové závery všeobecného súdu, okrem prípadov, kedy by tieto boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné. Odvolací súd s uvedeným súhlasí, avšak musí poukázať na skutočnosť, že ústavný súd v odôvodnení uvedeného rozhodnutia sám uviedol, že „nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“. Odvolací súd sa tak na základe takéhoto odôvodnenia rozhodnutia ústavného súdu domnieva, že jeho odôvodnený názor /totožný s názorom súdu prvej inštancie vysloveným v napadnutom rozhodnutí/, podľa ktorého veriteľovi nepatria dohodnuté úroky z úveru za dobu po splatnosti úveru, je plne ústavne akceptovateľný.

7. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje na závery v tejto otázke, ako ich vo svojom rozsudku sp. zn. 6Co/190/2014 zo dňa 30.06.2015 uviedol Krajský súd v Prešove. Podľa neho úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, kde veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomfortný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmami vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže

pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy.

8. S takýmto právnym názorom sa zhoduje aj tunajší odvolací súd a v tomto zmysle je rozhodnutie súdu prvého stupňa o zamietnutí zvyšnej časti žaloby žalobcu, v ktorej žiadal od žalovaného zaplatať zmluvných úrokov z úveru za dobu od mimoriadnej splatnosti úveru do zaplatať úveru, vecne správne.

9. Pokiaľ ide o úroky z omeškania zo zmluvných úrokov, ktoré žalobca tiež vo svojej žalobe požadoval a v ktorej časti bola jeho žaloba súdom prvej inštancie zamietnutá, aj tu sa odvolací súd v plnej miere stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie vyslovenými v napadnutom rozsudku, teda že veriteľ pri omeškaní dlžníka so zaplatať zmluvných úrokov z úroku nemôže požadovať úroky z omeškania zo sumy omeškaných úrokov. Na podporu tohto názoru odvolací súd poukazuje na rozsudok Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 35Odo/101/2002 zo dňa 24. marca 2004, ktorý má právny základ vo vtedajšej právnej úprave v českej republike obdobnej právnej úprave v Slovenskej republike. Podľa tohto rozsudku peňažný záväzkový právny vzťah môže byť buď vzťahom hlavným alebo vedľajším. Hlavným záväzkovým právnym vzťahom je peňažný záväzkový právny vzťah vtedy, ak jeho kauza smeruje priamo k zaplatať určitej čiastky peňazí. Vedľajším peňažným záväzkovým právnym vzťahom je záväzkový právny vzťah úrokový, ktorý vzniká iba vtedy, ak medzi účastníkmi existuje peňažný záväzkový právny vzťah hlavný. Splnením hlavného záväzku (alebo iným zo spôsobov jeho zániku) zaniká aj akcesorický záväzok úrokový; pretrváva iba povinnosť uhradiť už dospelé úroky. Tým, že včas nezaplatí úroky z istiny, sa dlžník dostáva do omeškania s plnením príslušenstva, nie do omeškania s plnením vlastného dlhu. Právo požadovať od dlžníka príslušenstvo z príslušenstva (tu úroky z omeškania zo zmluvných úrokov) potom veriteľ nemá preto, že ani Občiansky ani Obchodný zákonník mu túto možnosť nepriznávajú. Inak povedané, ani Obchodný ani Občiansky zákonník nezakotvujú majetkovú sankciu pre prípad omeškania s plnením príslušenstva pohľadávky. Nárok na príslušenstvo z príslušenstva pohľadávky nemôže plynúť ani z dikcie § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, takýto úsudok by totiž bez väzby na § 121 ods.3 Občianskeho zákonníka viedol k záveru, že príslušenstvo z istiny už nie je príslušenstvom pohľadávky, ale novovzniknutou samostatnou pohľadávkou. Branie úrokov z úrokov bolo zapovedané už podľa tradícií rímskeho práva. Uvedené závery o nemožnosti požadovať úroky z omeškania z úrokov odobril aj Ústavný súd Českej republiky v uznesení sp.zn. I.ÚS/1893/08 zo dňa 13.11.2008 v ktorom uviedol, že „výklad aplikovaných ustanovení podaný obecnými soudy není výrazem "libovůle" nebo "svévole", resp. nepostrádá rozumné a logicky podložené odůvodnění“.

10. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o zamietnutí zvyšnej časti žaloby žalobcu podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

11. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, pretože mu žiadne trovy odvolacieho konania preukázane nevznikli.

12. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).